Veřejný ochránce práv

Údolní 39, 602 00 Brno tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112 e-mail: podatelna@ochrance.cz, www.ochrance.cz

Vážený pan

vazeny pan

Naše značka 7751/2013/VOP/ZK

Datum 15. ledna 2014

Vážený pane

z pověření zástupce veřejného ochránce práv JUDr. Stanislava Křečka odpovídám na Vaše podání ze dne 10. 12. 2013, v němž žádáte o přijetí opatření vůči Ministerstvu zdravotnictví (dále také "ministerstvo") a Krajskému úřadu Středočeského kraje v souvislosti se svou hospitalizací v Psychiatrické nemocnici Havlíčkův Brod.

Opatření by mělo představovat odstranění následků zločinů komunismu vůči Vaší osobě – ty podle Vašich slov spočívaly v několikerém držení ve zmíněné psychiatrické nemocnici v 70. letech 20. století, porušení zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, a vyhlášky ministra zdravotnictví č. 216/1952 Ú. l., kterou se vydává organizační a provozní řád ústavů národního zdraví.

Úvodem je třeba předeslat, že ochránce může prověřit činnost správních orgánů, které zmiňujete, jeho šetření má však jisté limity; v této oblasti ochránce posuzuje, zda byla stížnost na zdravotní péči či zacházení ve zdravotnickém zařízení vyřízena v souladu s příslušnými právními předpisy a principy dobré správy.

Zejména zkoumá, zda správní orgán shromáždil pro účely posouzení případu dostatečné podklady, vyvodil z nich odpovídající závěry, stěžovatele s nimi seznámil srozumitelnou formou, vyjádřil se ke všem jeho námitkám apod. Ochránci však nepřísluší posuzovat správnost konkrétních postupů lékařů nebo jiných zdravotníků, proto nemůže prohlásit Vám stanovené diagnózy za nedůvodné, jak požadujete, a nemůže to ani chtít po správních orgánech (včetně odstranění těchto diagnóz ze zdravotnické dokumentace).

Dále je třeba si uvědomit, že pokud ochránce zjistí pochybení úřadu, může po něm požadovat zjednání nápravy, ovšem tento úřad mu nemusí vyhovět; ochránce nemá nařizovací pravomoc a jeho stanovisko není vymahatelné. Pokud jde o stížnosti ve zdravotnictví, obvykle náprava, kterou ochránce požaduje, spočívá v novém posouzení stížnosti úřadem, dodatečném vyjádření k úřadu k některým opominutým námitkám atd.

Z toho důvodu by v současnosti bylo bezpředmětným šetření postupu Ministerstva zdravotnictví ve Vaší záležitosti, neboť od 1. 4. 2012, kdy nabyl účinnosti zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, již ministerstvo není příslušné

¹ Tento zákon nahradil zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

k řešení stížností na zdravotnická zařízení. Tuto agendu od uvedeného data vykonávají krajské úřady, což je také zřejmě důvodem, proč Vás ministerstvo v roce 2012 odkázalo na Krajský úřad Středočeského kraje. I kdyby tak ochránce zjistil minulé pochybení ministerstva, neměl by k dispozici žádný nástroj, jak vůči němu dál působit.²

Jako účelnější by se tedy jevilo šetření postupu krajského úřadu – k tomu by ovšem k Vašemu podání bylo třeba doplnit kopie Vaší stížnosti krajskému úřadu, odpovědi na ni, popř. dalších materiálů, které byste měl v dané věci k dispozici. Podrobnosti o náležitostech podnětu ochránci najdete v příloze. Současný stížnostní mechanismus včetně případného následného šetření veřejného ochránce práv je pak popsán v přiloženém informačním materiálu *Stížnosti ve zdravotnictví*.

Kromě výše uvedeného doplňuji, že je otázkou, zda by mohlo šetření ochránce ve vztahu ke krajskému úřadu naplnit Vaše očekávání – zdravotnickou dokumentaci Vám ani nikomu jinému nemocnice vydat nemůže – je povinna ji uchovávat, popř. po uplynutí určitých lhůt v souladu s právními předpisy skartovat. Jako pacient do ní můžete nahlédnout a také si pořídit její kopie, resp. žádat, aby Vám kopie vyhotovila nemocnice.

Pokud pak jde o zohlednění Vaší nedobrovolné hospitalizace ve výši starobního důchodu, příslušné **rehabilitační předpisy neumožňují zvýšení důchodu** (ať již formou zvýšení důchodu samotného, či přiznáním příplatku k důchodu) nebo přiznání jiného odškodnění **z důvodu pobytu v psychiatrickém zařízení**. Tyto předpisy upravují odškodnění pro občany nejvíce postižené komunistickým režimem; jedná se zejména o bývalé politické vězně a jejich pozůstalé, osoby, se kterými byl z politických důvodů skončen pracovněprávní vztah či příslušníky bývalých Pomocných technických praporů.

S pozdravem

Mgr. Petra Zdražilová
vedoucí právního odboru

Přílohy (informační letáky)
Jak se obracet na veřejného ochránce práv
Stížnosti ve zdravotnictví

² Pro úplnost dodávám, že Ministerstvo zdravotnictví není nadřízeným správním orgánem krajských úřadů v tom smyslu, že by přezkoumávalo, jak tyto úřady se stížnostmi v oblasti zdravotnictví naloží.